

Hem>Familjefrågor och arv>Underhåll till familjemedlemmar

Underhåll till familjemedlemmar

Irland

1 Vad omfattar begreppen "underhåll" och "underhållsskyldighet" i praktiken? Vem måste betala underhåll till vem?

Underhållsskyldighet mellan makar innebär att någon av makarna måste göra regelbundna betalningar eller en engångsbetalning för den andra makans underhåll och, i lämpliga fall, att sådana regelbundna betalningar enligt beslutet ska göras till denna person till förmån för familjen eller underhållsberättigade anhöriga, i förekommande fall.

Underhållsskyldighet gentemot ett underhållsberättigat barn innebär att någon av föräldrarna måste göra sådana regelbundna betalningar eller betala en klumpsumma enligt beslutet till förmån för en annan person som har faktiskt vårdnad om barnet för barnets underhåll.

Underhållsskyldighet innebär att man måste ge ekonomiskt stöd till en person och fullgöra skyldigheterna i ett domstolsbeslut i fråga om underhåll om en sådan skyldighet verkställs genom domstol.

Underhåll kan betalas av följande personer:

Föräldrar till sina barn: Ja

Barn till sina föräldrar: Generellt sett nej

Maka till maka efter skilsmässa: Ja

Andra personer:

Registrerade partner och samboende i enlighet med 2010 års lag om registrerat partnerskap och vissa rättigheter och skyldigheter för samboende (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010*)

En ogift förälder till barnets vårdnadshavare

2 Upp till vilken ålder kan ett barn få underhållsbidrag? Skiljer sig underhållsreglerna åt i fråga om barn och vuxna?

Ett underhållsberättigat barn under 18 års ålder, ett underhållsberättigat barn under 23 års ålder som studerar på heltid eller ett barn oavsett ålder som är underhållsberättigat till följd av funktionsnedsättning.

Föräldrar är skyldiga att ge ekonomiskt underhåll till sina barn, så att de kan tillgodose sina vardagliga och tillfälliga ekonomiska behov.

Det kan i regel inte krävas att barn ska betala underhåll till sina föräldrar, förutom i sällsynta och extraordinära fall där äganderätt som innehas genom förvaltarskap förändras till följd av skilsmässa och överförs till barnet.

En skild maka kan tvingas betala underhåll till den andra maken om sökandens maka har visat att den andra inte har försörjt honom eller henne i tillräcklig utsträckning med tanke på omständigheterna.

En registrerad partner eller samboende kan i enlighet med 2010 års lag om registrerat partnerskap och vissa rättigheter och skyldigheter för samboende tvingas ge underhåll till den andra registrerade partnern eller samboende personen, om den registrerade partner eller samboende som ingår ansökan har visat att den andra inte har försörjt honom eller henne i tillräcklig utsträckning med tanke på omständigheterna.

Föräldrar kan, oavsett de är gifta eller inte, vända sig till domstol för att ansöka om underhåll från den andra föräldern till sina barn. Detta kan även en förmyndare, socialnämnd eller någon annan person göra som har rättslig status i fråga om ett underhållsberättigat barn.

3 Ska jag vända mig till en behörig myndighet eller domstol för att få underhåll? Hur går det till i stora drag?

I regel ingår den underhållsberättigade en ansökan till domstol genom en civilrättslig åtgärd gentemot den andra personen. När det gäller underhåll till barn görs ansökan vanligtvis av den förälder eller någon annan person som har faktisk vårdnad om barnet.

Information om vilka förfaranden som är tillämpliga vid ansökningar om underhåll finns i regel på det irländska domstolsverkets webbplats under rubriken *Family Law* (<http://www.courts.ie>).

4 Kan en ansökan göras för en släktings, en närståendes eller ett underårigt barns räkning?

Den sökande i ett underhållsärende är vanligtvis den förälder som har vårdnaden om barnet/barnen. Även före detta makar och barnen själva kan ansöka.

Parterna måste ha ett tillräckligt stort intresse i ett ärende för att de ska ges behörighet (talerätt) att göra en begäran om underhåll. Om det rör sig om en släkting eller en närstående måste sökanden ha tillräckliga rättsliga befogenheter att förvalta släktingens eller den närståendes egendom, exempelvis genom en fullmakt. Föräldrar eller förmyndare kan ansöka om underhåll för ett barns räkning om barnet är omyndigt.

5 Om jag tänker ta ärendet till domstol, hur vet jag vilken domstol som är behörig?

Distriktsdomstolen har behörighet att fastställa att den ena föräldern ska betala underhåll till ett barn om högst 150 euro per vecka och att en maka /registrerad partner ska få underhåll om högst 500 euro per vecka. Om större belopp begärs måste ansökan inges till grevskapsdomstolen eller *High Court*. Om äktenskapsmål redan har inletts vid grevskapsdomstolen eller *High Court* måste ansökningar inges till dessa oavsett belopp.

6 Måste jag gå via en mellanhand för att inleda en domstolsprocess (t.ex. en advokat, ett särskilt organ eller en central eller lokal myndighet)? Om inte, hur går man tillväga?

Nej. En ansökan kan inges personligen om sökanden väljer att inte anlita en advokat. Rättshjälp i civilmål finns tillgänglig för målsägande i familjerättsliga mål som begär detta utifrån sina specifika förutsättningar.

7 Måste jag betala avgifter för att inleda en process? Om ja, hur mycket? Om mina ekonomiska tillgångar är otillräckliga, kan jag då få rättshjälp för att täcka rättegångskostnaderna?

Alla familjerättsliga förfaranden är undantagna domstolsavgift. Kostnaden för att få juridisk rådgivning och ett rättsligt ombud kan variera. Rättshjälp i civilmål finns dock att tillgå för personer som saknar medel.

8 Vilken typ av underhåll kan domstolen bevilja? Om underhållsbidrag beviljas, hur fastställs det? Kan domstolens beslut ändras för att ta hänsyn till ändrade levnadskostnader eller familjeförhållanden? Hur görs det i så fall (t.ex. genom automatisk indexering)?

Distriktsdomstolen har behörighet att fastställa att den ena föräldern ska betala underhåll till ett barn om högst 150 euro per vecka och att en maka /registrerad partner ska få underhåll om högst 500 euro per vecka. Om större belopp begärs måste ansökan inges till grevskapsdomstolen eller *High Court*.

Vid fastställandet av underhållet kommer domstolen att jämföra den underhållsberättigades (den person som har rätt till underhållet) skäliga behov mot den underhållsskyldiges (den person som ska betala underhållet) betalningsförmåga. Parterna kan inge en ansökan till domstolen om en omprövning av underhållsskyldigheten på grund av att parternas ekonomiska situation har förändrats.

Underhållsskyldigheten ska börja gälla det datum som anges i beslutet. Detta datum kan infalla före eller efter det datum då beslutet fattas, men det får inte infalla före det datum då ansökan om ett beslut inges.

I skilsmässoförfaranden och rättsliga förfaranden vid grevskapsdomstolen eller *High Court* får underhåll endast begäras från och med det datum då ansökan inges.

9 Hur och till vem betalas underhållet ut?

Underhåll betalas i regel genom en direktbetalning till den underhållsberättigade. Underhållsberättigade har emellertid rätt att få sitt underhåll betalat via domstolens kansli. Om domstolen anser att det är nödvändigt kan den underhållsskyldiges lön utmätas i fall där arbetsgivaren kan uppmanas göra avdrag för ersättning till den underhållsberättigade.

Underhåll betalas till den person som har rätt till underhåll och till de som förvaltar underhållet för personens räkning, exempelvis föräldrar eller förvaltare.

10 Om den underhållsskyldige inte betalar frivilligt, vilka åtgärder kan vidtas för att tvinga honom eller henne att betala?

Om en underhållsskyldig inte betalar, kan den underhållsberättigade inleda förfaranden vid den domstol där underhållsskyldigheten fastställdes eller vid distriktsdomstolen, beroende på yrkandet.

Domstolen kan utfärda ett beslut om utmätning av den underhållsskyldiges inkomst, liksom anges i punkt 1 ovan.

I annat fall kan domstolen kräva att den underhållsskyldige ska betala det belopp som han eller hon är skyldig den underhållsberättigade. Om den underhållsskyldige inte respekterar domstolens beslut kan domstolen besluta att pengar som en annan person är skyldig den felande gäldenären i stället ska betalas till den underhållsberättigade. Domstolen kan också besluta om försäljning av den underhållsskyldiges egendom för att täcka de utestående beloppen.

11 Vilka eventuella begränsningar i fråga om verkställighet finns, särskilt regler till skydd för den underhållsskyldige och preskriptionsfrister?

Distriktsdomstolen är det forum där beslut som fattas i andra medlemsstater ska verkställas. Den har befogenheter när det gäller ohörsamhet (avsnitt 9A och 9B i 1976 års lag), men endast i fråga om beslut som den själva utfärdat. Den har inte befogenheter att fastställa ohörsamhet i fråga om beslut som fattats på annat håll. Distriktsdomstolen får i själva verket endast fatta beslut om utmätning av lön (i lämpliga fall), utmättningsbeslut eller skingringsförbud (vilket sällan är lämpligt).

12 Finns det något organ eller någon myndighet som kan hjälpa mig att driva in underhållet?

Det åligger varje underhållsberättigad person att hos domstol ansöka om hjälp med indrivning av underhåll. Då andra åtgärder finns att tillgå, såsom medling, har domstolarna lämplig och lagstadgad behörighet att ingripa vid utebliven betalning av underhåll.

13 Kan organet eller myndigheten träda i den underhållsskyldiges ställe för att betala hela eller en del av underhållet?

Nej. Den underhållsskyldige är endast skyldig att betala underhåll, genom direktbetalning eller genom avdrag på hans/hennes lön.

14 Vad händer om jag bor i en medlemsstat och den underhållsskyldige bor i ett annat EU-land?

14.1 Kan man få hjälp av en myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Förordning (EG) nr 4/2009 om underhållsskyldighet omfattar gränsöverskridande ansökningar om underhåll som har sin grund i familjeförhållanden. Den innehåller gemensamma bestämmelser för hela EU och syftar till att säkerställa att underhållskrav drivs in även när den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade finns i ett annat EU-land.

FN:s konvention om indrivning av underhållsbidrag i utlandet (New York-konventionen) trädde i kraft i Irland i november 1995 genom 1994 års underhållslag (*Maintenance Act 1994*). Konventionen syftar till att underlätta indrivning av underhållsbidrag i avtalslutande parter mellan en person som bor i ett land och en som bor i ett annat land.

Båda instrumenten innebär att nätverk av centralmyndigheter införs i varje avtalslutande stat, och sökanden/underhållsberättigade/kärande kan inge sina ansökningar till en centralmyndighet som kommer att vidarebefordra dessa till relevant behörig domstol och, i vissa fall, ordna med rättshjälp.

Kontaktuppgifterna till den irländska centralmyndigheten för indrivning av underhållsbidrag från utlandet är följande:

Department of Justice and Equality,

Bishop's Square,

Redmond's Hill,

Dublin 2,

Irland.

Tfn: +353 (0)1 479 0200

Lokaltariffnummer: 1890 555 509

Fax: +353 (0)1 479 0201

E-post: mainrecov_inbox@justice.ie

En kärande kan få hjälp från en tjänsteman vid distriktsdomstolen (*District Court Clerk*) vad gäller beslut från distriktsdomstolen. En kärande kan också begära hjälp från rättsliga ombud. Han eller hon kan ha rätt till rättshjälp och bör kontakta sin lokala rättsbyrå (*law centre*) för detta. Avslutningsvis kan kåranden begära hjälp från centret för kostnadsfri juridisk rådgivning (*Free Legal Advice Centre, FLAC*), som är en oberoende frivilligorganisation som driver ett nätverk av juridiska rådgivningsbyråer (*legal advice clinics*) runt om i landet. Dessa byråer har tystnadsplikt och tar inte ut någon avgift.

I gränsöverskridande ärenden där den underhållsskyldige bor i ett annat land, kan kåranden inge en ansökan via centralmyndigheten för indrivning av underhållsbidrag (*Central Authority for Maintenance Recovery*) som finns vid det irländska ministeriet för rättvisa och jämställdhet (*Department of Justice and Equality*).

14.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen?

Relevant domstolskansli (*Court Office*) eller organisation kan kontaktas per telefon, brev eller e-post eller besökas på plats. Kärande rekommenderas att besöka respektive organisations webbplats för att få ytterligare och lokal information.

Kontaktuppgifter till olika domstolskanslier finns på det irländska domstolsverkets (*Court Service*) webbplats (<http://www.courts.ie>).

Se fråga 14.1 och ministeriet för rättvisa och jämställdhets webbplats (<http://www.justice.ie>) för kontaktuppgifter till den irländska centralmyndigheten för indrivning av underhållsbidrag från utlandet.

15 Vad händer om jag bor utomlands och underhållsmottagaren bor i medlemsstaten?

15.1 Kan man vända sig direkt till en sådan myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Se ovan. Nej. 14.1.

15.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen och vilken form av hjälp kan bli aktuell?

Se ovan. Nej. 14.2.

16 Är medlemsstaten bunden av Haagprotokollet från 2007?

Ja

17 Om medlemsstaten inte är bundet av Haagprotokollet från 2007, vilken lag är då tillämplig på underhållskrav enligt internationella regler på privaträttsens område? Vilka motsvarande internationella privaträttsliga regler gäller?

Ej tillämpligt.

18 Vilka regler gäller i fråga om möjlighet till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister inom EU (enligt kapitel V i underhållsförordningen)?

Sökanden/käranden måste inte betala avgifter för att inleda en process inför domstol. Sökande har rätt till kostnadsfri rättshjälp i dessa frågor. Så snart den irländska centralmyndigheten mottagit en ansökan, om så krävs, kommer ansökan att vidarebefordras till rättshjälpsnämnden i upplysningssyfte.

19 Vilka åtgärder har medlemsstaten vidtagit, för att se till att de uppgifter som beskrivs i artikel 51 i underhållsförordningen kan utföras?

I artikel 51 föreskrivs vilka åtgärder som centralmyndigheterna ska vidta i samband med ansökningar enligt underhållsförordningen. När det gäller ansökningar om verkställighetsförklaringar begär den irländska centralmyndigheten numera sådana från en särskild avdelning inom *High Court (Office of the Master of the High Court)*. Den irländska centralmyndigheten vidarebefordrar verkställighetsansökningar direkt till distriktsdomstolarna. När det gäller inledande av förfaranden kommer centralmyndigheten att ordna med juridiskt ombud för sökanden genom rättshjälpsnämnden (*Legal Aid Board*).

Senaste uppdatering: 18/11/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.